

Saarijärven kaupunki
Varhaiskasvatuksen
lääkehoitosuunnitelma

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Lääkehoidon osaamisen varmistaminen ja ylläpitäminen.....	4
Varhaiskasvatuksen lääkehoidon riskitekijät ja ongelmakohdat	4
Lääkehoidon turvallinen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa.....	4
Osaamisen ylläpitäminen.....	5
Henkilöstön vastuu	5
Lääkkeiden antamisen lupakäytännöt:	5
Sairastuminen hoitopäivän aikana	6
Yleisimmät lääkehoitoa vaativat tilanteet	6
Lähteet.....	10
Lomakkeet	10

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 1.9.2004 ”Lääkehoidon toteuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa” -työryhmän laatimaan ohjeet lääkehoidon toteuttamisesta julkisessa ja yksityisessä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä (Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:32,11).

Turvallinen lääkehoito, valtakunnallinen opas mukaan: ”lääkehoidon toteuttaminen perustuu toimintayksikössä laadittuun lääkehoitosuunnitelmaan, joka kattaa yksikön lääkehoidon kokonaisuuden suunnittelun, toteutuksen sekä siinä tapahtuneiden poikkeamien seurannan ja raportoinnin”. Oppaan tarkoituksena on yhtenäistää laadukkaan lääkehoidon toteuttamisen periaatteet, määrittää vähimmäisvaatimukset ja selkeyttää vastuunjako.

Varhaiskasvatuksen perustehtävä ei ole lääkehoidosta vastaaminen. Koska päivähoitossa on lapsia, joilla saattaa olla jatkuva tai määräaikainen lääkitys, täytyy varhaiskasvatuksessa olla lääkehoitosuunnitelma.

Hyvä hoito muodostaa perustan kaikelle toiminnalle. Vanhemmat ja henkilöstö sitoutuvat yhdessä toimimaan lapsen hyvinvoinnin parhaaksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa sovitaan pitkäaikaisen sairauden hoitamisesta päivähoitopäivän aikana.

” Sosiaali- ja terveysministeriön julkaiseman lääkehoidon toteuttamista koskevan julkaisun Turvallinen lääkehoito (Oppaita 2005:32) mukaisesti lääkehoito perustuu potilaan ja hänen omaisensa sekä lääkehoitoa toteuttavan työntekijän ja toimintayksikön väliseen sopimukseen.” (Saarasalmi 2008,36.).

Lääkehoidon osaamisen varmistaminen ja ylläpitäminen

Lapsen lääkehoito on osa lapsen hoidon kokonaisuutta, josta vastaa lasta terveydenhoidon puolella hoitava lääkäri. Varhaiskasvatuksen henkilöstön on tärkeää tietää, miksi lääkettä annetaan, mitä lääkettä, kuinka paljon, miten ja mitä antoreittejä käytetään (resepti). Perusedellytyksenä on vanhempien ja henkilökunnan välinen luottamuksellinen kasvatuskumppanuus.

Tavanomaisissa sairastapauksissa lääkkeiden antaminen on ensisijaisesti huoltajien vastuulla. Yksiköissä toteutetaan välitöntä hoitoa vaativat (anafylaksia, insuliinishokki, kouristukset), satunnaisia oireita lievittävät (astma, migreeni) ja pitkäaikaissairauden ylläpitohoitotoimenpiteet (diabetes, astma, epilepsia, vaikeat allergiat).

Uuden työntekijän perehdyttämisessä tulee huolehtia tarvittavan tiedon siirtämisestä ja opastuksesta, jos työyksikössä on pitkäaikaissairautta sairastava lapsi tai lapsia sekä huolehtia lääkekaapin sijainnin näyttämisestä ja pistosluvan hankkimisesta sekä lisäkoulutuksesta.

Varhaiskasvatuksen lääkehoidon riskitekijät ja ongelmakohdat

Varhaiskasvatuksessa ei työskentele varsinaisesti lääkehoidon ammattilaista vaan henkilökunta on saanut luvan lääkehoidollisiin toimenpiteisiin (ainoastaan lähihoitajan ja lastenhoitajan ammattitutkinnon suorittaneella työntekijällä on terveydenhuollon koulutus).

Riskit (*asiat joihin tulee kiinnittää erityisesti huomiota.*):

- lääkkeiden oikea säilytys
- lääkkeiden oikea annostelu
- lääkkeiden nimet (mikä lääke, mikä vahvuus, kenelle tarkoitettu, missä säilytys, lääkkeen antoreitti)
- lääkkeiden antaminen oikeaan ajankohtaan

Lääkehoidon turvallinen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa

Lääkehoidon toteuttamista valvoo aluejohtaja/ päiväkodin johtaja ja hänen tehtävänä on varmistaa, että lääkehoito toteutetaan kirjallisen lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Lääkehoitoa toteuttavalla henkilöstöllä tulee olla tarvittava osaaminen ja riittävä lisäkoulutus sekä pistosluvat.

Yksiköillä tulee olla ”lääkekaappivastaava”, joka huolehtii lääkekaapin sisällöstä ja perehdyttämisestä.

Lääkehoitosuunnitelma otetaan käyttöön sen hyväksymisen jälkeen (sivistyslautakunta) ja sitä päivitetään vuosittain.

Osaamisen ylläpitäminen

Diabeteskoulutuksesta ja pistosluvista sekä lasten astman hoidosta vastaa Keski-Suomen Keskussairaala. Lastenneuvolasta saadaan myös tarvittaessa opastusta ja ohjeistusta. Jokaisella työntekijällä tulee olla tarvittavat ensiaputaidot. Työnantaja vastaa tarvittavan koulutuksen järjestämisestä.

Henkilöstön vastuu

Lääkehoitoa antaa ensisijaisesti siihen koulutettu henkilö (lähihoitaja, lastenhoitaja). Luonnollista tietä annettavien lääkkeiden osalta lääkehoidossa vastuussa olevan työntekijän on varmistettava lääkkeen alkuperä, annosteluohje ja -ajankohta myös pitkäaikaissairauksien kohdalta. Lääkehoitosuunnitelman päivityksestä ja suunnitelmaan liittyvistä palautteista vastaa siihen nimetty henkilö.

Lääkkeiden antamisen lupakäytännöt:

Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilöstö:

(lähihoitaja, lastenhoitaja, perushoitaja)

- Perustutkinnon jälkeen voi antaa lääkkeitä luonnollista tietä.
- Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi antaa injektioita ihon alle ja lihakseen.

Lääkehoitoon koulutusta saanut sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö:

(sosionomi, päivähoitaja)

- Ohjeistettuna, perehdytettynä saa antaa lääkkeitä luonnollista tietä.
- Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi antaa injektioita ihon alle.

Lääkehoitoon kouluttamaton henkilöstö:

(lastentarhanopettaja, lastenohjaaja, perhepäivähoitajat, ryhmäavustajat)

- Perustutkinto ei anna valmiuksia lääkehoitoon.
- Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi antaa lääkkeitä luonnollista tietä sekä injektioita ihon alle.

Lääkkeen antaminen

Varhaiskasvatuksessa annettavat lääkkeet on oltava **lääkärin määräämiä**.

Lääkkeen annosta sovitaan **AINA kirjallisesti vanhempien kanssa**. Vanhempien tulee toimittaa lääke alkuperäisessä pakkauksessa.

Lääkkeen annostelussa on varmistettava:

- alkuperäinen resepti
 - lääkkeen nimi, vahvuus, annostus sekä lapsen nimi
- käyttötarkoitus
- antotapa, -aika ja annostelu

- mahdolliset haittavaikutukset (Jos haittavaikutuksia ilmenee, niin on otettava yhteys vanhempiin tai terveyskeskukseen 014 459 8500)

Lääkkeen anto kirjataan aina ”lääkekorttiin”.

Lääkkeiden säilytys

- säilytyslämpötilan mukaisesti
 - lukitussa kaapissa huoneenlämmössä
 - viileäkaapissa erillisessä suljetussa rasiassa, missä lapsen nimi
- lääkekaapin sisältö on kirjattu turvallisuussuunnitelman ensiapuosioon

Lääkkeiden käsittely

- käsien desinfiointi (hygienia)
- annostellaan mittalusikalla tai -kupilla
- muista sterilisyys (ruiske)

Lääkejäte

- käyttämättä jääneet lääkkeet toimitetaan vanhemmille
- injektiovälineet hävitetään niin, ettei pistovaaraa ole jätteitä käsitteleville henkilöille (esim. insuliinineulat kerätään kovamuovipulloon, pullonkorkki kiinni ja sekajätteisiin)

Tärkeitä numeroita:

• Saarijärven terveyskeskus, poliklinikka	puh. 014 459 8500
• Lastenneuvola	puh. 014 459 8208
• Apteekki	puh. 041 525 2700
• Myrkytyskeskus	puh. 09 471 977
	puh. 09 4711 (vaihde)

Sairastuminen hoitopäivän aikana

Hoitopäivän aikana sairastuvalle lapselle järjestetään rauhallinen paikka lepäämistä varten ja lapsen huoltajille soitetaan. Sairastunutta lasta ei saa jättää yksin. (Saarasalmi 2008,34.)

Sairaana lapsen hoidossa noudatetaan yleistä ohjeistusta (lasten sairaudet ja tartuntataudit).

Lapsen poissaolotarve sairauden takia ja eristämistarve päivähoidosta eivät ole sama asia. Joskus poissaolon tarve on pidempi kuin eristämisaika (taudin tarttuvuus), koska sairastaminen on yksilöllistä.

Yleisimmät lääkehoitoa vaativat tilanteet

Anafylaksia

Tavallisimmat oireet:

- ihon kutina tai punotus
- laaja-alainen nokkosihottuma
- hengenahdistus
- vatsakivut tai oksentelu

Hoito-ohjeet:

- **Soita 112**
- **EpiPen Jr.**-kynä(sis. adrenaliinia) on tarkoitettu 15-30 kg lapsille (ei alle vuoden ikäiselle)

- **EpiPen**-kynä on yli 30 kg painaville lapsille ja aikuisille

Tavallisimmat aiheuttajat:

- ruoka-aineet
 - viljat, pähkinät, lehmänmaito, kananmuna, äyriäiset, kala, hajut
- lääkkeet
 - antibiootit (penisilliini, kefaleksiini, kefuroksiimi, amoksisilliini, sulfa), särkylääkkeet (asetyylisalisyylihappo, diklofenaakki, ibuprofeeni) ja biologiset lääkkeet (infliksiimabi)
- hyönteiset (ampiainen, hyttynen)

Lasten kuumekouristukset

Tavallisimmat oireet:

- kuume (yli38°C)
- lapseen ei saa kontaktia
- lapsen keho jäykistyy
- käsien ja jalkojen nopeat nykäykset

Hoito-ohjeet:

- yksilölliset reseptilääkkeet ja anto-ohjeet
- soitto vanhemmille tai lääkäriin
- viilennys

Lasten diabetes

Diabeteshoidossa on sovitettava yhteen insuliinin, ruuan ja liikunnan vaikutus verensokeriin.

Tavoitearvot lapsilla ovat 4-8mmol/l ja ne ovat hyvin yksilölliset. Huoltajat toimittavat tarpeelliset välineet päivähoitoon. Lääkettä voidaan antaa diabeetikolle insuliinikynällä tai insuliinipumpulla.

Keskussairaalan diabeteshoitaja tulee ohjeistamaan vastuuhenkilön ja varahenkilöt. Yhteistyö kodin ja päivähoiton välillä tulee olla saumatonta ja avoimaa puolittain ja toisinpäin. **Diabeteksen hoidon tavoitteena on** lapsen päivittäinen hyvinvointi, normaalin kasvun ja kehityksen turvaaminen ja elinmuutosten välttäminen.

Ohjeet sokin hoitoon on oltava koko päivähoitoyksikön tiedossa.

Diabeteksen oireet ovat yksilöllisiä, eikä lapsi välttämättä tunnista oireitaan!

Tavallisimmat shokkioireet: (matala verensokeri alle 4mmol/l)

- vapina, käsien värinä
- hermostuneisuus
- sydämentykytys (tiheä pulssi)
- hikoilu
- nälän tunne, kalpeus
- pahoinvointi
- väsymys, heikotus
- tajuttomuuden uhka jos verensokeri alle 2mmol/l

Ensiapu sokkioireisiin:

Nopeasti imeytyviä vaihtoehtoja ovat:

- lasillinen tuoremehua, sokeripitoista virvoitusjuomaa / mehua, mehutetra
- 4-6 palaa rypälesokeria (Sirpiri, Dexal) tai tavallista sokeria

- hedelmä
- rusinoita
- sokeripitoinen jogurtti, jäätelö
- lasillinen maitoa

Jos oireet eivät mene ohi 5-10 minuutissa **SOITTO VANHEMMILLE**.

Shokkitapauksessa on paikalle tilattava ambulanssi 112 ja soitetaan vanhemmille.

Tavallisimmat korkean verensokerin oireet:

- väsymys, uupumus
- keskittymisvaikeus, ajatus ei kulje
- päänsärky
- uneliaisuus
- huimaus, pyöritys
- epätavallinen tai riitaisa käytös
- näön hämärtyminen, näkeminen kahtena
- pahimmassa tapauksessa kouristuksia ja tajuttomuus
- jano
- lisääntynyt virtsaneritys

Retkelle mukaan:

- hoitovälineet
- hoito-ohjeet
- yhteystiedot (vanhemmat ja hoitoyksikkö)
- ylimääräistä välipalaa
- hätäensiapu (yksilöllinen, esim. Siripiri, siirappi)

Lasten epilepsia

Tavallisimmat kohtausoireet:

- tahdosta riippumattomat motoriset oireet, kuten rytmisen nykiminen, jäykistyminen
- lihasvelttous ja yksittäiset lihasnykäisyt
- automatismit, esimerkiksi nieleskely, hypistely, stereotyyppinen liikehdintä
- itsestään syntyvät näkö-, kuulo-, tunto-, maku- ja hajuaistimukset
- affektiiviset ilmiöt, esimerkiksi pelko
- paikalliset oireet, kuten kyvyttömyys puhua tai ylläpitää raajan asentoa
- tajunnan osittainen tai täydellinen häiriintyminen
- myös kehityksen hidastuminen tai puheen taantuminen voivat olla epilepsian ensioireita

Hoito-ohjeet:

- älä yritä estää kouristuskohtausta
- huolehdi, ettei lapsi kohtauksen aikana kolhi itseään tai putoa
- älä laita lapsen suuhun mitään
- yksilölliset lisähoito-ohjeet

Astma

Tavallisimmat kohtausoireet:

- haukkova tai vinkuva hengitys
- väsymys

Hoito-ohjeet:

- yksilölliset hoito-ohjeet
- hoitovälineenä inhalaattori

Migreeni

Tavallisimmat kohtausoireet:

- voimakas kipu
- valonarkuus
- ääniherkkyys
- pahoinvointi tai oksentelu

Hoito-ohjeet:

- yksilölliset kohtauslääkkeet
- mahdollinen estolääkitys

Yleisiä migreenikohtauksen laukaisevia tekijöitä:

- vilkkuvat tai kirkkaat valot
- voimakkaat hajut
- valvominen

Lähteet

Diabetes leikki-ikäisellä, opas päivähoitoon. Diabetesliitto

Toimintamalli diabetesta sairastavan lapsen koulupäivän aikaisesta hoidosta. Opetusministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen kuntaliitto. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2010:9

Toimintamalli diabetesta sairastavan lapsen koulupäivän aikaisesta hoidosta. Opetusministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö, Kuntaliitto

Saarasalmi, O (toim.) 2008. Päivähoidon turvallisuussuunnittelu. Sosiaali- ja terveystieteen tutkimus- ja kehittämiskeskus, oppaita 71. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy

Infektioriskin vähentäminen päivähoitossa. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:8. Helsinki: Yliopistopaino

Turvallinen lääkehoito. 2006. Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:32. Helsinki: Yliopistopaino

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005. Sosiaali- ja terveystieteen tutkimus- ja kehittämiskeskus, oppaita 56. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2010. Opetushallitus, määräykset ja ohjeet 2010:27. Taivassalo PrintOne, Helsinki

Tehy. Esitys ja malli päivähoitoon / varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman tuottamiseksi

Salon kaupunki. Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma 2010

Jyväskylän kaupunki, sosiaali- ja terveystieteen palvelut

Hyvinkään kaupunki, varhaiskasvatustieteen palvelut. Lääkehoitosuunnitelma varhaiskasvatustieteen palveluissa

Nokian kaupunki, Lapsen/nuoren lääkehoidon suunnitelma

Vesilahden kunta 2010

www.sairaslapsi.fi

www.allergialiitto.fi

www.astmaliitto.fi

www.epilepsialiitto.fi

www.diabetesliitto.fi

Lomakkeet

- Lapsen lääkehoitosuunnitelma ja lupa lääkehoitoon lyhytaikaisissa sairauksissa (1 sivu)
- Pitkäaikaisrauhan lapsen lääkehoitosuunnitelma ja lupa lääkehoitoon (3 sivua)
- Lasten tavallisimmat sairaudet (2 sivua)

Maksu perustuu lakiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016), lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista §4, kohdat 2 ja 4???? ja sivistyslautakunnan päätökseen 18.12.2017 (§134). Maksupäätös on voimassa toistaiseksi.

LAPSEN LÄÄKEHOITOSUUNNITELMA JA LUPA LAPSEN LÄÄKEHOITON LYHYT AIKAISISSA SAIRAUKSISSA
 Varhaiskasvatuksessa annetaan vain pakolliset reseptilääkkeet.

Lapsen nimi ja syntymäaika	Lapsen sairaus / diagnoosi
Huoltajien nimet ja puhelinnumerot	
LÄÄKE/LÄÄKKEET	
Lääkkeen annostus, antotapa, kellonaika ja mille ajalle lääke on määrätty	
Lääkkeen säilytys	
Lääkkeen vastaanottaja (nimi ja pvm)	
Lääkkeen antamisesta vastaavat	
Lääke on toimitettu alkuperäispakkauksessa KYLLÄ ☐ EI ☐ Lääke tulee toimittaa alkuperäisessä pakkauksessa, josta käy ilmi kenelle lääke on määrätty ja annostusohje.	

Yllämainitun lapsen huoltajana/huoltajina annan/annamme tässä lomakkeessa mainituille vastuuhenkilöille luvan lapsen lääkehoitoon annettujen ohjeiden mukaan. Lisäksi annan/annamme luvan lapseni/lapsemme terveydentilaa koskevien tietojen luovuttamiseen varhaiskasvatushenkilöstölle sekä mahdollisesti ensiapuun osallistuville henkilöille. Sitoudun/sitoudumme tiedottamaan lapseni/lapsemme hoidossa tapahtuneista muutoksista varhaiskasvatusyksikköön vastuuhenkilölle.

LÄÄKEHOITOSUUNNITELMA on laadittu

Saarijärvellä ____/____ 20____

Huoltajan / huoltajien allekirjoitukset ja nimenselvennykset

Vastuuhenkilöiden allekirjoitukset ja nimenselvennykset

LÄÄKEKORTTI

(lapsen nimi)

Tähän merkitään lääkkeen antamista koskevat tiedot. Jokaisesta lääkkeestä tehdään oma lääkekortti.

LÄÄKKEEN NIMI:			
Lyhytaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Lyhytaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Lyhytaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Lyhytaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö

PITKÄAIKASSAIRAAN LAPSEN LÄÄKEHOITOSUUNNITELMA JA LUPA LAPSEN LÄÄKEHOITOON
 (liite lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan)

Lapsen nimi ja syntymäaika	Lapsen sairaus / diagnoosi
Huoltajien nimet ja puhelinnumerot	
Vastuuhenkilöt (kaksi) varhaiskasvatuksessa tai esiopetuksessa tai koululaisten ap/ip-toiminnassa 1. 2.	
Henkilökunnan perehdyttämisestä lääkeshoidossa vastaa Insuliinin pistosluvan antaa	
Menetelmät poikkeustilanteissa (retket, liikunta, vuoroahoito)	

LÄÄKEHOITOON LIITTYVÄT TOIMENPITEET JA SEURANTA

Lääkkeen nimi ja annostus
LÄÄKKEEN ANTAMINEN KIRJATAAN ERILLISEEN LOMAKKEESEEN KYLLÄ ☐ EI ☐
Muut mahdolliset toimenpiteet (esim. verensokerin mittaaminen, inhalaattorin käyttö)
Kohtausoireet, kohtausriskiä lisäävät tekijät, kohtausten toistuvuus, tunnistaako lapsi itse alkavan kohtauksen
Missä tilanteissa ollaan yhteydessä huoltajiin?

Saako lapsen sairaudesta kertoa muille lapsille? Kuka kertoo?
Hätänumeroon 112 soitetaan seuraavissa tilanteissa
Lisätietoja, muuta lääkehoidossa huomioitavaa. Mm. missä säilytetään lääkkeen annostelun tietoja, tarvitaanko diabeetikolle sekä lyhyt- että pitkävaikutteinen insuliini.
Lääkkeen hävittämisestä vastaa huoltaja.
Saako lapsen hätäensiaputoimenpiteistä kertova tiedote olla väkyvillä esim. pihalla olevassa tarvikelaatikossa tai –korissa? KYLLÄ ☐ EI ☐

Yllämainitun lapsen huoltajana/huoltajina annan/annamme tässä lomakkeessa mainituille vastuuhenkilöille luvan lapsen pitkäaikaissairauksiin liittyvien toimien hoitamiseen kirjattujen linjausten mukaisesti. Lisäksi annan/annamme luvan lapseni/lapsemme terveydentilaa koskevien tietojen luovuttamiseen varhaiskasvatushenkilöstölle sekä mahdollisesti ensiapuun osallistuville henkilöille. Sitoudun/sitoudumme tiedottamaan lapseni/lapsemme hoidossa tapahtuneista muutoksista varhaiskasvatyüksikköön vastuuhenkilölle.

LÄÄKEHOITOSUUNNITELMA on laadittu

Saarijärvellä ____/____ 20____

Huoltajan / huoltajien allekirjoitukset ja nimenselvennykset

Vastuuhenkilöiden allekirjoitukset ja nimenselvennykset

LÄÄKEKORTTI

(lapsen nimi)

Tähän merkitään lääkkeen antamista koskevat tiedot. Jokaisesta lääkkeestä tehdään oma lääkekortti. Tämä voidaan tarvittaessa liittää esim. lapsen reissuvihkoon.

LÄÄKKEEN NIMI ja annostus:			
Pitkäaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Pitkäaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Pitkäaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
Pitkäaikaisen resepti-lääkkeen antaminen (päiväys ja kuittaus)	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö
	pvm	pvm	pvm
	klo	klo	klo
	hlö	hlö	hlö

Sairaus	Itämisaika	Oireet & tartunta	Päivähoito
Enterorokko	3-5 vrk	Virus, pisaratartunta Tarttuva jo ennen oireita ja taudin kestoajan Pahoinvointia, rakkuloita suun alueella, kämmenissä ja jalkaterien syrjissä	Päivähoitoon voi mennä yleisvoimin mukaan, rakkuloiden paranemista ei tarvitse odottaa
Flunssa eli nuhakuume	1-3 vrk	Pisara-/kosketustartunta. Tarttuva 1 vrk ennen oireita ja 3-5 vrk oireiden alkamisesta Kuume, väsymys, lihassärky, nuha, yskä	Yleistilan salliessa voi mennä päivähoitoon 1-2 vrk kuumeettoman päivän jälkeen, jos lapsi jaksaa leikkiä ja ulkoilla normaalisti
Hinkuyskä	3-14 vrk	Bakteeri, pisaratartunta. Tarttuvuus jatkuu noin 3 viikkoa oireiden puhkeamisesta. Yskää, joka viikon kuluessa muuttuu puuskittaiseksi, jolloin hinkukohtauksia ja oksentelua	5 vrk hoidon aloittamisesta poissa päivähoidosta. Jos taudin toteamishetkellä yskä on kestänyt yli 3 viikkoa. ei eristämistä tarvita
Influenssa	1-3 vrk	Pisaratartunta. Erittäin tarttuva, leviää yskittäessä ja niistettäessä. Korkea kuume, päänsärky, lihassärky	Päivähoitoon voi mennä, kun lämpö on normaali ja lapsi jaksaa leikkiä ja ulkoilla normaalisti
Kihomato	noin 2 kk	Leviää käsien välityksellä tai kosketustartuntana (liinavaatteet, esineet). Tarttuva, kunnes kihomadoton on häädetty. Peräaukon kutina etenkin illalla ja yöllä, pakaroissa voi olla ihottumaa.	Ei poissaolon tarvetta
Kuume	-----	Ruumiin lämpö on selvästi koholla. Tartunta riippuu siitä, mikä kuumeen on aiheuttanut.	Päivähoitoon voi mennä, kun lämpö on normaali, 1-2 vrk kuumeeton päivää ja lapsi jaksaa leikkiä ja ulkoilla
Märkärupi	1-3 vrk	Bakteeri, tartunta kunnes rakkulat kuivuneet. Tartunta kosketuksen ja esineiden välityksellä Oireena rakkula, joka rikkoutuu pian.	Päivähoitoon voi mennä, kun on kulunut vuorokausi suun kautta annettavan ja 2 vuorokautta paikallisen antibiootihoidon aloittamisesta
Nielutulehdus Angina	2-5 vrk	Bakteeri, pisaratartunta, tarttuvuus lakkaa 1 vrk:ssa lääkityksen aloittamisesta. Kurkkukipu tai nieltäessä tuntuva kipu, kuume, usein valkoiset peitteet nielussa	Antibiootti kuurin alettua lapsi voi mennä päivähoitoon 1-3 vrk:den kuluessa yleiskunnan mukaan (huom! kuumeeton pv)
Ontelosyyvät	-----	Herkästi tarttuva. Iholla, pääasiassa taiveissa, esiintyy 2-6 mm syyliä, joissa on sisällä talimaista tahnaa.	Päivähoitoon voi mennä normaalisti
Parvorokko	6-16 vrk	Virus, pisaratartunta. Tarttuva noin viikko tartunnasta ja taudin puhjetessa ei enää tarttuva. Oireina punainen ihottuma poskilla, kuume, vaaleaa ihottumaa vartalolla, huonovointisuus, särky	Päivähoitoon voi mennä yleisvoimin mukaan, jos lapsi pystyy leikkimään, ulkoilemaan normaalisti ja on kuumeeton
Ripuli ja oksentelu	---	Bakteeri/virus. Tartunta on pisara- ja kosketustartunta (kädet, esineet, pinnat) Ripuli, oksentelu ja vatsakipu, joskus kuume.	Päivähoitoon voi mennä, kun lapsi on kuumeeton tai oloste on normaalia ja oksentelu on loppunut ja lapsi jaksaa leikkiä ja ulkoilla normaalisti
Sikotauti	14-21 vrk	Virus, pisaratartunta. Tarttuva 1-2 vrk ennen oireita ja 7 vrk oireiden alkamisesta. Sylkirauhasten turpoaminen, kipu suuta avatessa, kuume	9 vrk rauhasturvotuksen alusta
Silmätulehdus	1-5 vrk	Bakteeri, kosketustartunta. silmät vuotavat, punoittavat, rähmivät (keltaista), voivat olla valonarat ja luomiturvotusta	Oireiden voimakkuus ratkaisee poissaolon tarpeen, ei välttämättä poissaoloa päivähoidosta

Syyhy	2-3 viikkoa	Syyhypunkki, kosketustartunta (kädet, vuodevaatteet). Kutina kädenselässä, sormivälit, vatsan alueella, polvitaiteissa, jalkaterissä ja pakaraseudussa. Ihottumaa raavittaessa voi tulehtua.	Päivähoitoon voi mennä, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu
Tuhkarokko	9-13 vrk	Virus, pisaratartunta. Kova yskä, kuume, valonarat silmät, ihottumaa vartalolla alkaen yleensä korvien ja poskien seuduilta	Päivähoidosta poissaolo 5 vrk ihottuman alusta
Tulirokko	2-5 vrk	Bakteeri, pisara-/kosketustartunta. Tarttuu ilmasta syljen välityksellä, esineistä. Kurkkukipu, kuume, joskus oksentelua, ihottumaa vartalolla, ns. mansikkakieli	1 vrk:den kuluttua antibiootihoidon aloittamisesta, jos lapsen yleiskunto sen sallii
Täit	1-2 vrk	Päättää, tartunta saivareiden välityksellä (saivarista kehittyä tää noin 2 viikossa). Voimakas jatkuva kutina päänahassa, korvien takana ja niskassa	Päivähoitoon voi palata, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu. Päivähoitoon on ehdottomasti kerrottava, jos lapsella havaitaan täitä
Vauvarokko	5-15 vrk	Virus, pisaratartunta. Äkillinen, korkea, nopeasti nouseva ja laskeva kuume. Kuumeen laskiessa iholle ilmestyy punatäpläistä ihottumaa	Päivähoitoon voi mennä, kun lapsella on 1-2 vrk kuumeetonta päivää yleiskunnosta riippuen
Vesirokko	2-3 viikkoa	Virus, pisara- ja kosketustartunta. Tarttuva noin vrk ennen oireita ja noin viikko sen jälkeen. Kuume, päänsärky, iholle ilmestyy punatäpläinen kutiseva ihottuma, joka muuttuu ensin näpyksi ja lopuksi rakkulaksi	Päivähoitoon voi mennä, kun viimeisetkin näppyvät ovat hävinneet ja kuivuneet ja lapsi on kuumeeton.
Vihurirokko	2-3 viikkoa	Virus, pisaratartunta. Tarttuva noin 2 viikkoa ennen oireita. Kuume, niskarauhasen turvotusta, ihottumaa vartalolla ja raajoissa, joka alkaa kasvoista.	6 vrk ihottuman alusta. Vältettävä raskauden alkuvaiheessa olevien tapaamista.
Välikorvantulehdus	-----	Bakteeri/virus, pisaratartunta. Viruksen aiheuttama tulehdus tarttuu herkemmin kuin bakteerin aiheuttama. Voimakas korvasärky, kuume, mahdollisesti vuotoa korvista.	Ei eristämistarvetta, päivähoitoon voi mennä lapsen yleisvoiminnan mukaan (lapsi voi leikkiä ja ulkoilla normaalisti)
Yskä	-----	Virus- ja bakteeritartunta. Pisara- ja kosketustartunta. Kuiva tai limainen yskä, johtuu yleensä ilmatiehyiden ärtymisestä (flunssa, keuhkoputkentulehdus, mykoplasma), kuume.	Päivähoitoon voi mennä, kun lämpö on normaali ja lapsi voi leikkiä ja ulkoilla normaalisti
Yskän rokko / huulih herpes	-----	Virus, kosketustartunta kunnes rakkula on kuivunut. Tavallisemmin huulella punoittava ja kutiava alue, jolle kehittyä nopeasti pieniä ja kirkkaita rikkoutuvia rakkuloita. Rakkulat jättävät jälkeensä pintahaavan, joka paranee yleensä viikossa.	Ei vaadi poissaoloa, jos lapsen yleisvoiminta on normaali.

Kaikki yleisimmät lasten sairauksien vaativat kotihoitoa ja sairaan lapsen paras paikka on kotona. Useimmat tartuntataudit vältetään hyvällä käsihygienialla.

Sairastuminen

Hoitopäivän aikana sairastuvalle lapselle järjestetään rauhallinen paikka lepäämistä varten ja lapsen huoltajille soitetaan. Sairastunutta lasta ei saa jättää yksin. (Saarasalmi 2008,34.)

Sairaan lapsen hoito

Sairaan lapsen hoidossa noudatetaan yleistä ohjeistusta (lasten sairauksien ja tartuntataudit). Lapsen poissaolotarve sairauksien takia ja eristämistarve päivähoitosta eivät ole sama asia. Joskus poissaolon tarve on pidempi kuin eristämisaika (taudin tarttuvuus), koska sairastuminen on yksilöllistä.